

[Landbrugsministeren.]

lov, gaar ud paa, er da, at saafremt der af det Beløb, som er stillet til Raadighed for Oprettelse af Husmandsbrug, bliver Beløb tilbage, skal en Sum af indtil 2 Mill. Kr. om Aaret i de to første Aar kunne anvendes til Oprettelse af mindre Gaardbrug. Men idet der til Oprettelse af mindre Gaardbrug eller større Husmandsbrug — disse Brug ligger jo paa Grænsen mellem egentlige Gaardbrug og egentlige Husmandsbrug — vil medgaa større Beløb, fordi hver enkelt Ejendom bliver noget større end de almindelige Husmandsbrug, er her foreslaaet en ny Form for Statslaan, idet de paagældende Laanebeløb skal kunne bevilges som 2den Prioritet næstefter Kreditforeningslaan eller Laan af umyndiges eller andre under offentlig Bestyrelse eller offentligt Tilsyn staaende Midler. Laanene skal kunne ydes til Oprettelse af Gaardbrug, hvor Købesummen for Jorden ikke overstiger 15 000 Kr., og Omkostningerne ved Opførelsen af Bygningerne ikke overstiger 12 000 Kr. Ved Fastsættelsen af det enkelte Laans Størrelse skal det iagttages, at den samlede Behæftelse, altsaa Førsteprioriteten sammen med det Statslaan, der kommer efter, ikke overstiger et Beløb, der svarer til Købesummen for Jorden plus $\frac{9}{10}$ af Byggeomkostningerne. Laanet forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig og afdrages i Løbet af 30 Aar. Ærede Medlemmer vil se, at disse Bestemmelser meget nøje svarer til de Regler, der gælder for Udlaan til Oprettelse af Husmandsbrug.

I Folketinget er indsat en Bestemmelse om, at i Tilfælde af Ejerskifte er Laanet forfaldet til Betaling, men at Landbrugsministeren efter Indstilling fra Statens Jordlovsudvalg kan lade den nye Ejer indtræde i den forrige Ejers Forhold til Statslaanet, enten for hele Laanet eller for en passende Del af dette. I øvrigt skal for Oprettelsen af de mindre Gaardbrug i tyndt befolkede Egne samtlige de Bestemmelser, der er opført i Loven af 1. Juli 1927 eller i Loven af 24. Marts 1924, være gældende.

Jeg skal til denne Omtale af Forslagets Indhold knytte den Oplysning, at jeg har henvendt mig til Folketingets Finansudvalg og anmodet om dets Samtykke til, at Statens Jordfond yder en Garanti for Udstykningsvirksomheden i de sønderjydske Landsdele, samt at samme Fond stiller et Beløb af 100 000 Kr. til Raadighed for Udlaan til Kommuner til Vejanlæg i Udstykningsøjemed. Forholdet er jo det, at der i disse tyndt befolkede Egne siden Genfore-

ningen er tilvejebragt meget gode, i øvrigt ogsaa kostbare Amtsvejanlæg; Hovedlandevejene i disse Egne maa siges at være i en fortrinlig Orden. I de tyndt befolkede Dele af Sønderjylland er der imidlertid, naar man fjerner sig et Stykke fra disse Hovedlandeveje, saa at sige ingen Bebyggelse, og det gælder derfor om at faa Jorden mere udnyttet, hvilket bedst vil kunne ske paa den Maade, at Udstykningsforeningen ved Hjælp af den Statsgaranti, jeg omtalte, opkøber Arealer, der er egnede til Udstykning. De kan faas meget billigt, disse Bagjorder, fordi de ingen Adgang har ud til Hovedlandevejene, og fordi de henligger i udyrket Stand; det angives saaledes, at der vil kunne købes forholdsvis god, brugbar Jord for et Par Hundrede Kr. pr. Tønde Land. Naar disse Arealer er købt, skulde Vejene saa anlægges ved kommunal Foranstaltning, og det var da Mening, at Jordfonden — naar Statens Jordlovsudvalg skønner, at det sker i Udstykningsøjemed — skulde kunne give de paagældende Kommuner Laan paa rimelige Vilkaar, imod at Kommunerne senere tilbagebetaler Laanene, navnlig ved Hjælp af de Indtægter, de faar af Automobilafgiften.

Det er mig bekendt, at Folketingets Finansudvalg er villigt til at give Tilslutning til de to Foranstaltninger, jeg her har nævnt, saa snart Lovforslaget er ophøjet til Lov. Jeg skal derfor, under Henvisning til den store Betydning, det har baade i landøkonomisk og i anden Henseende, at disse tyndt befolkede Egne i den sydligste Del af Sønderjylland bliver opdyrket og bebygget, tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling.

Jepsen Christensen: Jeg vil udtale min Glæde over det her fremsatte Lovforslag vedrørende Oprettelsen af Husmandsbrug efter noget større Mønster end dem, man almindeligvis har. Jeg har personlig altid været noget betænkelig ved Oprettelsen af Husmandsbrug, hvor Byggesummen oversteg Værdien af Jorden; det vil i Almindelighed ikke være en heldig Form for Udstykning, naar Bygningsværdien kommer til at tynges saa stærkt paa et Brug i Form af Forrentning, andre Afgifter og Vedligeholdelse, at Afgiften af Bygningerne i ret væsentlig Grad overstiger Forrentningen af Jordværdien. Jeg tror, at dette at gaa over til i disse tyndt befolkede Egne ogsaa at oprette noget større Brug, for hvilke Bygningsværdien i hvert Fald kommer til at ligge under Jordværdien, vil vise sig at være